

**SCIENTIFIC PAPERS
OF THE UNIVERSITY OF PARDUBICE
Series C**
Faculty of Humanities
7 (2001)

**ROSENBERGICA 1.
Rožmberské “kuchyňské” účty. Možnosti a využití.**

Jiří Kubeš
Fakulta humanitních studií Univerzity Pardubice

Cenu účtů jako pramene schopného velmi dobře postihnout raně novověkou realitu provozu předbělohorských panství osvětlili badatelé ve 20. století mnohokrát, ale systematicky se s nimi začalo pracovat až po druhé světové válce. Postupně se různé druhy účtů staly podkladem pro zachycení oběhu finančních prostředků na panství a tím pro hospodaření šlechtického velkostatku obecně.¹⁾ Používaly se také pro rekonstrukci kulturní úrovně renesančních velmožských dvorů a aristokratových aktivit.²⁾

-
1. K tomu existuje obrovské množství literatury. Možnosti hospodářských účtů naznačil Černý, V.: Záčaty našich hospodářských účtů, ČSPS 60, 1952, s. 121-133. Následovaly pak studie Hanzel, J.: Hospodářské patrimoniální účty předbělohorského období, SAP 16, 1966, s. 397-413; Repásová, M.: Hospodářské účty na novohradském panství 1500-1620, AT 1976, s. 114-142. Nejnovější poznatky o hospodářských aspektech šlechtického hospodaření na velkostatku shrnuli i s další bibliografií Bůžek, V.: Die Quellen finanzieller Einnahmen von Angestellten der Herren von Rosenberg in Böhmen am Ende der Epoche vor der Schlacht am Weißen Berge, HD 18, 1990, s. 109-111; pro pány z Hradce Ledvinka, V.: Úvěr a zadlužení feudálního velkostatku v předbělohorských Čechách (Finanční hospodaření pánu z Hradce 1560-1596), Praha 1985. Naposledy srov. Stejskal, A.: Nedoplatek a zpětná dotace – sociálněekonomické kategorie rožmberských velkostatků (1550-1611), ČNM-řada historická, 164, 1995, s. 6-39.
  2. Obecně srov. Stejskal, A.: Rosenbergische Rechnungen als Quelle der Kulturgeschichte des frühneuzeitlichen Adelshofes, OH 2, 1992, s. 60-65. Pro toto bádání bylo využíváno mnoho druhů účtů. Komorní účty využívaly práce Bůžek, V.: Die Linzer Märkte und die Kultur am Hofe der letzten Rosenberger, Historisches Jahrbuch der Stadt Linz 1989, s. 11-44 a mnoho dalších studií (V. Bůžek, H. Bůžková, J. Stejskalová, A. Stejskal) a diplomových prací Katedry historie Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity (A. Stejskal, M. Hajná atd.) Na rozboru knihařských účtů se zakládala práce Nuska, B.: Knihařské účty pana Petra Voka z Rožmberka, Sborník národního muzea, řada C (Literární historie), 9, 1964, s. 53-80. Cestovní účty posloužily pro studie Honc, J.: Cestovní účet diplomatické mise Viléma z Rožmberka do Polska r. 1588/89 a budget šlechtické domácnosti a dvora, AT 1973, s. 44-83; Pánek, J.: Výprava české šlechty do Itálie v letech 1551-1552, Praha 1987, s. 58-144.

Jako jedny z posledních byly podrobeny výzkumu také kuchyňské účty.³⁾ Do nedávné doby to však neplatilo pro dominium posledních Rožmberků.⁴⁾

“Kuchyňské” účty dostaly své pojmenování podle osoby svého původce. Na rožmberském dvoře je původně vedl kuchyňský písar.⁵⁾ Od roku 1593 nastala v jejich rázu velká změna, protože kuchyňský písar začal zároveň zastávat funkci písáře pocestního.⁶⁾

-
3. Nejdetailněji práce J. Hrdličky. Srov. Hrdlička, J.: Strava na aristokratických dvorech v raně novověkých českých zemích (1550-1650), disertační práce, České Budějovice 1998 a z ní vycházející studie Týž: Potraviny, stolování a jídelníček na raně novověkých aristokratických dvorech (Ke stavu a perspektivním výzkumům každodenní kultury), ČČH 98, 2000, zejm. s. 22-24; dále Týž: Rezidenční město a panská kuchyně. Podíl jindřichohradeckých měšťanů, ostatních obyvatel a panských služebníků na zásobování předbělohorského dvora pánu z Hradce potravinami, JSH 64, 1995, s. 84-112. Tato práce obsahuje velmi cenný přehled všech jmény zachycených dodavatelů potravin na jindřichohradecký zámek. Týž: Potraviny na předbělohorském dvoře pánu z Hradce (Zásobování a finanční náklady), OH 4, 1995, s. 5-62. Tento příspěvek mapuje i chod ostatních zámeckých kuchyní na panství pánu z Hradce - na zámku v Hluboké, v Telči, v Žirovnici, Polné a na tvrzi v Protivíně. Týž: Provoz vídeňského domu Jáchyma z Hradce, OH 6, 1998, s. 103-126. Kuchyňské účty pánu z Hradce využil v několika podobných studiích V. Ledvinka. Srov. Ledvinka, V.: Dům pánu z Hradce pod Stupni (Příspěvek k poznání geneze a funkcí renesančních šlechtických paláců v Praze), FHB 10, 1986, s. 269-316. Pro barokní dobu použil kuchyňských účtů také Chocholáč, B.: Collaltovské kuchyňské účty z 2. poloviny 17. století (Příspěvek ke studiu šlechtické každodennosti), Sborník prací FF BU, C 41, 1994, s. 45-53. Všichni tři autoři trefně vystihli možnosti těchto účtů a dokázali je využít pro postižení každodenního provozu dvorů a jejich úrovně.
  4. Z rožmberských “kuchyňských” účtů jsem vycházel při sestavování své diplomové práce Kubeš, J.: Kuchyně a zásobování rožmberských sídel (Příspěvek ke komunikaci ve společnosti aristokratického dvora Petra Voka z Rožmberka v jeho vedlejší, dočasných a přiležitostních rezidencích v letech 1592 až 1602), České Budějovice 1998 (diplomová práce HU JU). Z ní vychází separátní studie Týž: Zásobování sídel Petra Voka z Rožmberka potravinami (1592-1602), JSH 68, 1999, s. 255-289.
  5. “Kuchyňské” účty jsou uloženy v SOA Třeboň, CR-registratura, z Rožmberka, sign. 22a, fasc. I-V; 22b; 22c, 22d, fasc. I-II; 22e. Psaní v uvozovkách zámerně upřednostňuji, protože “kuchyňské” účty zachycují mnohem více než jen provoz rožmberské kuchyně.
  6. Ještě v roce 1593 existovaly obě funkce odděleně. Stolovací pořádek z toho roku zná pocestního písáře Daniele Turka a kuchyňského písáře Jíru. Před Turkem zastával úřad pocestního písáře Adam Mazouch (1592-1593). V roce 1594 již však úřad kuchyňského písáře přejal Daniel Turek, v jehož osobě se obě funkce spojily. Srov. SOA Třeboň, CR-registratura, z Rožmberka, sign. 10, fasc. II a Pánek, J. (ed.), V. Březan, Životy posledních Rožmberků, I-II, Praha 1985, s. 524. Daniel Turek zůstal u dvora Petra Voka z Rožmberka do roku 1602. Po prodeji panství Český Krumlov císaři Rudolfovi II. nenásledoval posledního Rožmberka na Třeboň, ale zůstal v Českém Krumlově, kde přestoupil v roce 1617 do služeb komorníků. V nich se stal truhelním písárem. To se již psal s predikátem z Vosule (od roku 1608). K tomu Král, P.: Český Krumlov za habsburské komorní správy (Každodenní život v českokrumlovské zámecké rezidenci mezi léty 1602 až 1622), OH 5, 1996, s. 407 a Sedláček, A.: Českomoravská heraldika, Část zvláštní, Praha 1925, s. 657-658. Po roce 1602 nastoupil v Třeboni na místo kuchyňského písáře Pavel Třeboňský. Nejvíce pravomocí se dostalo kuchyňskému písáři Matějovi Černovskému v roce 1610. V té době, po odchodu kuchmistra Vítě Voštěrálka, zůstala funkce kuchmistra neobsazena. Petr Vok proto vydal novou instrukci, v které kuchyňský písar přebíral některé pravomoci kuchmistrovy. Nadále se však musel řídit rozkazy maršálka dvora. Černovský působil ve stejně funkci ještě v roce 1612 u Švamberků, ale brzy ji opustil. Srov. Hrdlička, J.: ...kuchyni svou k správě tobě poroučím, Kuchyňský personál v rezidencích posledních pánu z Hradce a Rožmberků, JSH 65, 1996, s. 150 a SOA Třeboň, CR-registratura, z Rožmberka, sign. 10, fasc. II.

Tyto dvě osoby si před rokem 1593 vedly účty odděleně, od tohoto roku se však osobou Daniela Turka spojily v jedny. Za vysokou výpovědní hodnotu vděčí *kuchyňské* účty právě této změně. Hlavně díky ní se stal název *kuchyňské* zavádějícím, protože od roku 1593 plnily také funkci cestovních účtů.⁷⁾

V dnešní době je celá sbírka *Cizí rody* Státního oblastního archivu v Třeboni zpřístupněna na mikrofilmech. Klasické „*kuchyňské*“ účty, neboli účty dvorského konzumu, jsou uloženy v pěti fasciklech signatury 22a.⁸⁾ Signatura 22b obsahuje jediný fascikl, v němž se dochovaly německy psané *wein zettel* – sklepní vinné účty pro léta 1607 a 1608 s přesahy až k roku 1614.⁹⁾ Jediný fascikl signatury 22c obsahuje řezané cedule důchodních písářů rožmberských panství a ostatních dodavatelů potravin na příjem viktuaří a jejich zúčtování (1596-1615). Tyto materiály sloužily jako podklady pro vytváření účtu *kuchyňského* písáře.¹⁰⁾ Signatura 22d má dva fascikly. V prvním nalezne badatel konzumní naturální účty (1533-1608) a v druhém rejstříky příjmu koření a účty za nákup potravin a cukrovinek na trzích v Linci a Freistadtu (1528-1614).¹¹⁾ V poslední signatuře 22e se nalézá fascikl obsahující hlavně korespondenci ohledně obstarávání vína, piva a potravin. Jejich autory byli úředníci Rožmberků a dodavatelé z Čech, Moravy i Rakous.¹²⁾

Samotný „*kuchyňský*“ účet vytvářel *kuchyňský* písář z papíru formátu A4. Dával jich na sebe několik. Pak je podélně na půl přeložil a uprostřed je sešil na dvou místech nití. Vytvořil tak jakýsi velmi vysoký sešit, do nějž na úzké stránky zapisoval svá vydání. Papír pocházel z různých papíren, nejčastěji rožmberských a pražských, které se odlišovaly svým vodotiskem.¹³⁾

-
7. Funkci cestovních účtů přebíraly „*kuchyňské*“ účty až do počátku roku 1604. Tehdy proběhla v jejich vedení změna a cestovní aktivity z nich vypadly. Poslední cesta, kterou účty evidují, je návrat Petra Voka z Rožmberka z Prahy na počátku zimy 1603. Následující putování posledního Rožmberka na svatbu Petra Viléma z Vlčkovic, syna jeho kancléře, na Kolínec (leden 1604) se zde již nenachází.
  8. Fascikl 1 zachycuje léta 1477-1593 (887 snímků), fascikl 2 léta 1593-1595 (1027 snímků), fascikl 3 léta 1595-1599 (1253 snímků), fascikl 4 léta 1599-1601 (1256 snímků) a poslední fascikl 5 léta 1601-1614 (1084 snímků). Nejúplnejší řady se dochovaly pro devadesátá léta 16. století. „*Kuchyňské*“ účty pro rok 1593 se dochovaly celistvě (53 týdenních cedulí). Z roku 1594 existují 54 účty. Pro rok 1595 se dochovalo 52 účtu (chybí pouze jeden, a to číslo 6 z konce listopadu 1595). Celistvě se dochovaly účty pro rok 1596 (52 cedulí). Následuje rok 1597 se 48 účty (chybí číslo 19 z února a číslo 25 z října 1597). Největší mezera se vyskytla v roce 1598, kdy se nedochovaly všechny účty z období od 24.4. do 16.10. (existují tedy jen 24 účty). Z roku 1599 pochází 38 cedulí (chybí tři účty - číslo 1 z října, čísla 12 a 14 z ledna 1599). Mezerovitě se dochoval také rok 1600, pro nějž známe jen 35 účtů. Nedochovala se čísla 2, 3, 5, 7, 14, 16, 18, 20, 22 a 24 z období od května do října 1600. Neznámé informace ale mohou nahradit denní účty pro toto období uložené v signatuře 22a, fasc. IV. Kompletně se zachoval rok 1601, byť jen v 35 účtech (je to způsobeno tím, že *kuchyňský* písář někdy vepsal více týdnů do jediného účtu). Následuje rok 1602 s 26 účty (chybí pouze dva účty, čísla 8 a 9 z prosince 1602). Poslední z kompletních řad účetního materiálu se dochovala pro rok 1603. Z tohoto roku známe 33 účty (mezi nimi chybí pouze čísla 1, 9 a 10 z října a prosince 1603). Samostatné „*kuchyňské*“ účty existují ještě pro roky 1604 (24 účty), 1607 (22 účty) a 1608 (35 účtů). Z ostatních let se dochovaly jenom různé účetní sumáře a další pramenné drobnosti.
  9. Fascikl je na 314 snímcích.
  10. Fascikl má 428 snímků.
  11. Ve fasciklu 1 jsou například naturální *kuchyňské* účty (1557-1608), rejstříky příjmu masa (1533-1544), příjem ryb (1600-1607) a vydání ovsy (1575-1592). Fascikl obsahuje 616 snímků. Zahraniční nákupy se nacházejí ve fasciklu 2 na 272 snímcích.
  12. Korespondence z let 1445 až 1611 je na 272 snímcích.
  13. Srov. obrazové přílohy této studie.

Účet byl pevně rozdělen na několik částí. Jejich složení se však v průběhu doby měnilo. V záhlaví měl vždy účet napsáno své pořadové číslo. Číslovaly se týdny od účetních termínů svatého Jiří (24. 4.) a svatého Havla (16. 10.). První týden následující po účetním termínu měl tedy pořadové číslo jedna, další dva atd. Každý půlrok disponoval dvaceti pěti až dvaceti sedmi týdny. Ročně vytvořili kuchyňští písáři padesát až padesát čtyři účty. Po čísle účtu následovala datace podle křesťanského, tehdy již gregoriánského, kalendáře. Účty se vedly od neděle do soboty. Do roku 1604 se v záhlaví většinou nacházel ještě třetí důležitý údaj - místo, v kterém se účet pořizoval a které se krylo s místem pobytu dvora. Bývalo uváděno jen jedno místo: *v Praze, v Krumlově, ve Znojmě při mustruňku* a pod. Dvůr ale často cestoval a v takovém případě se v záhlaví účtu objevila stručná charakteristika cesty. Vyskytovaly se tu lokace jako *jedouc do Uher, jedouc do Markrabství moravského* a někdy jen pouhé *jakž vnitř*, které odkazovalo na bližší údaje v samotném účtu.

Na další straně se v první polovině devadesátých let objevoval peněžní zůstatek z předcházejícího týdne. Zachycoval stav hotovosti kuchyňského písáře. Byl to rozdíl mezi příjmem peněz z komory a jejich vydáním za potraviny a další zboží během týdne chodu dvora. "Kuchyňské" účty byly v letech 1592 až 1604 důsledně vedeny jako peněžní a měly sjednocenou měnu na kopy grošů míšeňských. Po zůstatku obsahovaly účty položku *příjem*. Do příjmu zapisoval kuchyňský písář peníze získané od komorního písáře, komorníka či důchodních písářů, které byly určeny na zaplacení provozu dvora v dalším týdnu. Příjmy byly rozhojňovány evidencí prodejů zpracovaných dobytčích kůží řemeslníkům, zejména ševcům.¹⁴⁾

Nejobsáhlejší a nejdůležitější částí "kuchyňského" účtu se stalo vydání rozdělené pro praktičnost a lepší orientaci do čtyř podskupin. *Vydání na kuchyni* představovalo nejrozsáhlejší část. Kuchyňský písář zde den po dni zaznamenával potraviny přijaté ke dvoru posledního Rožmberka. Uváděl nejen dny, ale i druh zboží, místo jeho přjetí, často také dodavatele a vždy cenu jeho dodávky. Ve vydání na kuchyni nezachytíl pouze příjem potravin, ale také nákupy nádobí, výplaty mezd zaměstnancům kuchyně, výdaje na jejich obutí a ošacení a další.

Druhou podskupinou bylo vydání na pivnici.¹⁵⁾ Jestliže se v předchozí části kuchyňský písář snažil zachytit oběh potravin u dvora, pak tuto část věnoval hospodaření s alkoholem ve vinné a pivní pivnici. Příjem tekutin byl zaznamenáván opět po dnech a díky několika málo druhům alkoholických nápojů nenabývala tato část takových rozměrů jako předchozí. Kromě nákupů rozmanitých druhů vína, piva a sladkých aperitivů se tu nacházely nákupy svíček, ledu, sudů, sklenic a korbelů. Objevovaly se zde také výplaty mezd úředníkům a služebníkům spravujícím pivnici.

Pokud se první dvě podskupiny dotýkaly jídelního rituálu aristokratické rezidence, u zbývajících dvou tomu tak nebylo. Třetí podskupina nesla název vydání na marštal. Kuchyni a pivnici spravoval kuchmistr, stáje spadaly do pravomoci štolmistra. V této části neměly účty s kuchyní nic společného. Kuchyňský písář zde zaznamenával zejména příjem ovsa, sena a slámy k obžívě a ustájení koní. Nacházely se tu i ostatní provozní výdaje maštalířů, pacholků a kočích jako opravy vozů a jejich částí, kování koní, jejich léčení a v neposlední řadě také výplaty mezd

14. Příjmová část vypadla z účtů spolu se zůstatkem k svátemu Havlu (16.10.) 1595. Od té doby následovalo hned za záhlavím vydání na kuchyni.

15. Kuchyňský písář psával s oblibou vydání na pivnici. Nechápu proč.

osazenstva maštale. Největšího rozsahu nabývala tato část hlavně v průběhu cest, kdy se velmi rozrůstala. Písář tu totiž zaznamenával ubytování všech částí doprovodu Petra Voka z Rožmberka. Rozepisoval, kolik koní bylo ustájeno v které hospodě, kolik obroku dostali, popřípadě kdo je hlídal a komu bylo zaplacenno spropitné za ustájení. *Vydání na marštal* vypovídají o tom, jaký význam příkládala raně novověká společnost koním nejen jako dopravnímu prostředku.

Rozmanitostí údajů oplývá poslední část "kuchyňského" účtu nazvaná *vydání obecná*. Písář sem zapisoval veškeré výdaje, které nemohl zařadit do předchozích podskupin. Není možné v nich nalézt nějaký systém, ale přece jenom se tu některé druhy údajů opakují. Pravidelně se v této části objevují platby poslům za vykonání cesty s nákladem či listem ve službách Petra Voka, maršálka nebo kuchmistra jeho dvora. Nacházejí se tu výdaje na praní šatstva, nákupy kalendářů, ale kuchyňský písář zde evidoval též dary přinesené rožmberskému vladaři. Existují tu výdaje na ošacení a obutí služebníků kancléře, na pøezání palivového dříví, na broušení nožů do stříbrné komory, na brýle pro Petra Voka. Kuchyňský písář zachytí v této části také almužny rožmberského vladaře různým *suplikantům*, ale i nákupy strun na violy a jiná *instrumenta*. Značnou rozdílnost údajů shromážděných v podskupině *vydání obecná* dokládají i pramenné citace: *1 klubko špagátu 6 gr[osů], 2 nádeníkům, kteří do lázně vodu nosili a bláto před domem strouhalí 12 gr[osů], lejčí na vobvazování roubů 2 gr[os] 4 d[enáry], zahradníkovi soběslavskému, který z Prahy štěpy na Krumlov vezl z poručení p[ana] maršálka na outratu 20 gr[osů], 9 loket míšeňského sukna na pláště Hanzlovi a Filipovi 9 k[op], od vopravování hodinek J[e]ho Mi[losti] páně zlatníkům 51 gr[osů] 3 d[enáry], 3 poslové z Netolic nesli na Krumlov ptáky, papouška a kříšťálové sklenice od 3 mil 23 gr[osů] 1 d[enár] a mnoho dalších.* Jedná se o směsici údajů, které však trefně doplňují obraz každodenního života u dvora.

Na konci každého vydání provedl kuchyňský písář součet položek. Celkový součet výdajů je pak uváděn na konci účtu za slovy *summa summarum*. Do října 1595 figuruje jako poslední položka každého účtu zůstatek, který zachycoval rozdíl mezi příjmy a vydáním. Tento zůstatek se následně přepisoval do příjmů v dalším týdnu. Poslední slovo mívá pravidelně kuchmistr, maršálek či štolmistr, který z náplně své funkce prováděli na konci týdne kontrolu správnosti účtu, hlavně jeho aritmetického součtu. Po kontrole se na znamení souhlasu do účtu podepsali.¹⁶⁾ Ve většině účtů se ještě dochovala buchalterní poznámka *racta ratio*, svědčící o tom, že účty prošly rukama kontrolního orgánu.

Po naznačení struktury účtu je již zřejmé, že název pramene byl zavádějící, protože nabízí ke studiu mnohem více než jen chod kuchyně. Badatel může studovat hned několik různých témat. Nejvíce vypovídá tento pramen k tématu zásobování pohybujícího se dvora posledního Rožmberka potravinami, protože eviduje příjem potravin ke dvoru a ve velkém množství případů určuje i dodavatele. Tak je možné zrekonstruovat alespoň část společnosti rožmberského aristokratického dvora a zachytit jeho vazby tohoto složitého organismu do rezidenčního města v Českém Krumlově, od roku 1602 do Třeboně, dalších měst a městeček dominia, ale i na venkov mezi poddané.¹⁷⁾

-
16. Objevují se zde podpisy kuchmistrů Kašpara Lehmona (do 1596), Jindřicha Vintíře z Vlčovic (1596-1600), Rudolfa Puše z Gamsfeldu (1600-1606), maršálků Jáchyma Metcha z Čečova (do 1597) a Hanuše z Ríčan (1598-1611+) a v mimořádných případech také štolmistra Ludvíka Quose z Pernsdorfu (1597-1611) nebo jiných dvořanů (Václav starší Vítá ze Rzavého a Adam Záhorka ze Záhořic). Po roce 1604 jejich podpisy mizí.
  17. Na rozboru této údajů bylo postaveno jádro mé diplomové práce (kapitola IV). Srov. Kubeš, J.: Kuchyně. Z rozboru účtů vyplynulo, že zásobování bylo pojímáno jako specifická forma komunikace ve společnosti aristokratického dvora Petra Voka z Rožmberka.

“Kuchyřské” účty jsou pak vhodným pramenem pro určení itineráře dvora Petra Voka z Rožmberka, protože zachycují jeho pohyb den po dni. Itinerář může být odrazovým můstkom ke studiu sídel a sídelní sítě posledního z Rožmberků, jejího využívání a vztahu majitele k různým druhům jeho příbytků, ať už městských, či venkovských.¹⁸⁾ *Vydání na kuchyni* poskytuje také informace ke složení kuchyřského personálu, jeho platům a některým jeho každodenním starostem, které pomáhají zrekonstruovat stolovací ceremoniál rožmberského dvora. Nedokáže však vydat uspokojivé odpovědi o složení aristokratova jídelníčku, ani o jídelníčku jeho dvořanů a služebníků. Jen zřídka může badatel určit některé jeho zvláštnosti.¹⁹⁾ Naopak je možné odpovědět na otázku o preferenci různých druhů potravin a jejich oblibě u dvora. Podobná téma studia platí i pro *vydání na pivnici*. *Vydání na maršál* zachycuje podrobně chod stájí a každodenní život jejich osazenstva. V době cest vypovídá mnoho cenných informací o jejich průběhu a dokáže podat odpovědi na některé otázky spjaté s rožmberskými tranzitními městy.²⁰⁾ *Vydání obecná* pak poskytuje několik dílčích témat. Jedním z nich by mohlo být systematičtější bádání v otázce rožmberských poslů a jejich každodennosti. Jinak jsou to střípky trefně doplňující mozaiku provozu dvora.

“Kuchyřské” účty tedy nabízejí kompletnejší pohled zejména na tři okruhy otázek – zásobování pohybujícího se dvora posledního Rožmberka ve všech jeho sídlech,²¹⁾ jeho itinerář a využívání sídel a Rožmberkovy cestovní aktivity a jejich každodennost. Studium těchto témat je ale omezeno nezachovalostí materiálu, a tak je možné důkladně analyzovat pouze období 1592 až 1604.

Resumé:

The article deals with the “kitchen” accounts of Petr Vok, the last lord of Rožmberk (1592-1611). It tries to describe the possibilities of their research. It comes to the conclusion that they are the basic source for the research of the food and drink supplying of the moving Rožmberk’s court. It allows us to construct the mutual relationships of the court to the inhabitants of the Rožmberk’s residential towns Český Krumlov and Třeboň (from 1602), of his other towns and a lot of villages. The “kitchen” accounts let us study the itinerary of the Rožmberk’s court and describe the using of his residential net. In the third level it can say a lot to the travelling of the court and to the phenomenon of the Rožmberk’s transit towns. And finally, this kind of accounts could bring a special view to the everyday life of the Rožmberk’s court

---

18. Itinerář Petra Voka z Rožmberka bude zpracován ve zvláštní studii.

19. Například pravidelně v pátek a o půstečku byla čeládka bez večeře. Ty nahrazovala konzumaci sýra. Čeleď nikdy nedostávala žemle a preclíky, ale pouze chléb atd.

20. K tomu srov. Pánek, J.: Benešov - tranzitní město posledních Rožmberků, Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 25, 1984, s. 187-210.

21. Má diplomová práce si všímala jen zásobování vedlejšího sídla v Třeboni a příležitostních a dočasných sídel Kratochvíle, Bechyně, Dobré Vody a ležení u Znojma. Nejnáročnější zmapování zásobování hlavních rezidencí v Českém Krumlově, pražském paláci a na cestách si ještě vyžádá více času. Srov. Kubeš, J.: Kuchyně a Týž: Zásobování.